

**MGA PRINSIPYO NG
KOMUNIKASYON
MGA SAGOT SA MGA TANONG
SA PAGSUSULIT**

Aralin 1

Isang Teolohiya ng Komunikasyon

(1) Ano-ano ang tatlong pangunahing anyo ng komunikasyon para sa mga tagapangunang Kristiyano?

- Pangangaral
- Pagtuturo
- Pagsusulat

(2) Nang sabihin ng Diyos na, "Lakhain natin ang tao sa ating wangis..." sino ang Kanyang kausap?

- Ang Diyos ay nakikipag-usap sa Diyos. O
- Ang Diyos ay nakikipag-usap sa ibang persona ng Trinidad.

(3) Ano ang unang dalawang kautusan na ipinabatid ng Diyos sa sangkatauhan?

- Maging mabunga at magpakarami.
- Pangalagaan ang daigdig.

(4) Anong salitang palarawan ang ginamit ni Juan upang ilarawan ang hindi pa nagkakatawang taong si Hesus?

"Ang Salita"

(5) Ilista ang tatlong pag-abuso sa komunikasyon pantao.

Kahit aling tatlo:

- Pagsisinungaling
- Paninirang-puri
- Paglapastangan sa Diyos
- Pagmumura
- Pag-abuso

(6) Ano ang pangunahing pamamaraan kung paano pinili ng Diyos na ipalaganap ang mabuting balita ni Hesu-Kristo?

Komunikasyong pasalita.

Aralin 2

Mga Prinsipyo ng Komunikasyon

(1) Ano-ano ang tatlong bahagi ng komunikasyon?

- Ang nagsasalita
- Ang mensahe
- Ang tumatanggap ng mensahe

(2) Saang dalawang lugar maaaring masira ang komunikasyon?

- Sa nagsasalita
- Sa tumatanggap ng mensahe

(3) Ano ang pinakamalapit, at karaniwang pinakamatagumpay na anyo ng komunikasyon?

Isahang komunikasyong pasalita

(4) Ano ang pinakamahirap na anyo ng pasalitang komunikasyon para sa pinakamaraming tao?

Pagsasalita sa harap ng publiko

(5) Ilista ang tatlo sa limang katangian ng nakasulat na komunikasyon na tinalakay sa araling ito.

Nakasulat na komunikasyon (Kahit alin sa tatlo):

- Karaniwang mas maigsi kaysa pasalitang komunikasyon
- Karaniwang mas tiyak kaysa komunikasyong pasalita
- Mas pormal kaysa sa komunikasyong pasalita
- Madalas mas may impact/epekto kaysa sa komunikasyong pasalita
- Mas nagtatagal kaysa sa komunikasyong pasalita

(6) Ilista ang tatlo sa limang salik na nakakaimpluwensiya sa tagumpay ng ating komunikasyon.

Kahit aling tatlo:

- Ang mensahe
- Ang paghahanda
- Ang tagapakinig
- Ang mga kaganapan
- Ang kapaligiran

(7) Ilista ang tatlo sa limang hadlang sa komunikasyon.

Kahit aling tatlo:

- Takot sa pagsasalita sa harap ng publiko
- Kakulangan sa sapat na paghahanda
- Kabiguang maging sensitibo sa tagapakinig
- Kabiguang makabuo ng sentrong tema
- Kabiguang magbigay na mahusay na ilustrasyon

(8) Ilista ang tatlong bagay na iminungkahi ni Duane Liftin upang mapanatili ang atensiyon ng mga tagapakinig.

Kahit aling tatlo:

- Bagong bayagay o Karanasan
- Pagkilos o aktibidad
- Kalapitan
- Katiyakan
- Pagiging pamilyar
- Salungatan
- Kapanabikan
- Tindi
- Katatawanan
- Kaugnayan sa Buhay

Aralin 3

Pasimula sa Pangangaral

- (1) Ang pakahulugan ni Thabiti Anyabwile sa pangangaral ay “Ang **Diyos** na nagsasalita sa kapangyarihan ng kanyang **Espiritu** tungkol sa kanyang **Anak na lalaki** mula sa kanyang **Salita** sa pamamagitan ng **tao** sa **mga tao**.”
- (2) Ang mensaheng ipinangaral ng unang iglesya ay tinatawag na **Kerygma**.
- (3) Ang layunin ng isang pangangaral na **ebangheliko** ay hikayatin ang tagapakinig upang gumawa ng desisyon na tanggapin si Hesus bilang kanyang sariling Tagapagligtas.
- (4) Ang **Pastoral** na pangangaral ay karaniwang nakatuon sa isang Kristiyanong kongregasyon.
- (5) Ang **topikal** pangangaral ay binuo sa paligid ng isang paksa o tema.
- (6) Ang **tekstual** pangangaral ay batay sa isang teksto o talata.
- (7) Ang **biograpikong** pangangaral ay binuo sa paligid ng kuwento ng isang tauhan sa Biblia.
- (8) Ang layunin ng **expositoryong** pangangaral ay gawing “malinaw ang Kasulatan, upang maunawaan ng mga tao kung ano ang binabasa.”

Aralin 4

Ang Mga Mekanika ng Pangangaral

(1) Sa iyong pag-aaral ng isang talata o tema para sa isang sermon, dapat kang kumuha ng mga tala sa...

(B) Anumang tanong, reperensiya, quotatios o mga kuwento na naiisip mo habang nag-aaral.

(2) Ang tema ng sermon ay ang isang pangungusap na buod ng lahat nang nais mong ipahyag sa iyong sermon.

(3) Ang sumusunod na balangkas ng sermon ay di-mabuti dahil...

(A) Ang mga puntos ay hindi lahat nakaugnay sa tema.

Ang tema: Purihin ang Panginoon.

Balangkas:

A. Pinupuri natin ang Diyos dahil sa Kung Sino Siya

B. Pinupuri natin ang Diyos dahil sa Ginawa Niya

C. Dapat nating Mahalin ang ating Kapwa

(4) Maglista ng dalawa sa tatlong benepisyong ibinibigay para sa pagsusulat ng malinaw na balangkas para sa iyong sermon.

Alinmang dalawa:

- Nagbibigay ng istruktura sa sermon ang balangkas.
- Pinananatili ng balangkas ang iyong focus sa pangunahing tema.
- Ang balangkas ay tumutulong sa tagapakinig upang maunawaan at maalala ang sermon.

(5) Sa isang mas pinalawak na balangkas, pinalalawak mo ang bawat punto upang maging buong mga pangungusap. (**Tama**)

(6) Ang isang mabuting ilustrasyon ay katulad ng isang **bintana** na nagpapapasok ng liwanag sa buong kabahayan.

(7) Maglista ng tatlong mabubuting dahilan na ibinigay sa paggamit ng mga kuwento sa isang sermon.

Alinmang tatlo:

- Lumilikha ng interes ang kuwento.
- Nagpapabuti sa pag-intindi ang mga kuwento.
- Tumutulong sa aplikasyo ang mga kuwento.
- Nagpapatalas ng memorya ang mga kuwento.
- Ang mga kuwento ay natural na pamamaraan ng pagtuturo.

(8) Maglista ng tatlong kapakinabangan sa pagsulat ng buo ng iyong sermon.

Alinmang tatlo:

- Ang pagsusulat ay tumutulong sa konsentrasyon.
- Ang pagsusulat ay tumutulong upang makita ang katotohanan na maaaring hindi mo makita kapag hindi nakasulat.
- Ang pagsusulat ay tumutulong upang isaayos ang iyong mga iniisip.
- Ang pagsusulat ay nagpepreserba ng permanenteng record ng itinuturo ng Diyos sa iyo.
- Ang pagsusulat ay nagbibigay sa iyo ng kapaki-pakinabang na gamit upang makatulong sa ibang tao.

Aralin 6

Nakasulat na Komunikasyon

(1) Maglista ng tatlong bagay na ipinasusulat ng Diyos sa kanyang mga lingkod.

Kahit aling tatlo

- Ang batas na siyang mamamahala sa Israel
- Ang mga Salita ng Diyos sa mga hamba ng pinto at sa mga pintuan ng mga tahanan
- Mga Awit
- Mga Salita Para sa Bayan ng Diyos
- Isang aklat ng mga propesiya
- Ang paglalarawan sa Templo
- Mga Pahayag mula sa Diyos
- Mga Mensahe para sa mga Iglesya
- Mga banal na kasulatan

(2) Maglista ng tatlong paraan kung saan ipinapakita ni Jeremias ang kahalagahan ng pagsusulat.

- Nakakarating ang ating mga isinusulat sa mga lugar na hindi natin mapupuntahan.
- Makapagsasalita ang ating mga isinusulat sa paraang hindi tayo makapagsasalita.
- Makapagsasalita pa rin ang ating mga isinusulat kahit sa panahong wala na tayo.

(3) Maglista ng tatlong paraan kung paanong ang pagsusulat ay mahalaga para sa mga tagapangunang Kristiyano.

Kahit aling tatlo

- Mas pinabubuti ng iyong isinusulat ang iyong pag-iisip nang higit sa iyong binabasa.
- Ang iyong isinusulat ay mas malinaw na maipapahayag kaysa sa iyong sinasabi.
- Ang iyong isinusulat ay mas madaling mauunawaan kaysa sa iyong sinasabi.
- Ang iyong isinusulat ay mas matagal na maaalala kaysa sa iyong sinasabi.

(4) Maglista ng tatlong mungkahi para sa mas mabuting pagsusulat.

Alinmang tatlo:

- Magsulat hangga't maaari.
- Magsulat nang simple, hangga't maaari.
- Pagtatama sa iyong isinusulat.
- Ipatama sa ibang tao ang iyong isinusulat.
- Maging makatotohanan tungkol sa iyong mga isinusulat.

Aralin 7

Pagtuturo

(1) Ang pagtuturo ay ang **aktibong paglilipat ng impormasyon at mga kaugalian** mula sa isang tao patungo sa isa pa.

(2) Ano ang dalawang pinakamahalagang tungkulin ng isang tagapagturo?

- Ipahayag ang katotohanan sa iba
- Turuan ang iba kung paano matututo

(3) Maglista ng tatlong katangian ng isang mabuting tagapagturo.

Alinmang tatlo:

- Kasipagan sa trabaho
- Kaalaman
- Pagbabago
- Pagpapatawa
- Pagiging sensitibo
- Pagtitiyaga
- Balanse

(4) Maglista ng apat na uri ng mag-aaral na tinukoy ni Robert Thompson.

- Mapanuring Teoritsa
- Dinamikong Aktibista
- Imahinatibong Replektor
- Pragmatiko ng Sentido Komun

(5) Maglista ng tatlo sa pamamaraan ng pagtuturo ni Hesus.

Alinmang tatlo:

- Mga Lektura
- Mga Tanong
- Mga Talakayan
- Pagdedebate
- Mga Kuwento
- Pakay-Aralin
- Mga Kawikaan
- Drama
- Mga Pagbubuod

(6) Bakit hinihingi ng mabuting tagapagturo sa kanyang mag-aaral na ibuod ang kanilang pagtuturo?

Ang pansukat kung naiintindihan o hindi ng isang mag-aaral ang aralin ay kung gaano kahusay niya maibubuod ang aralin.

(7) Tinuturuan natin ang ilan sa pamamagitan ng ating **sinasabi**; mas marami tayong natuturuan sa pamamagitan ng ating **ginagawa**; pinakamarami tayong natuturuan sa pamamagitan ng ating **kung ano tayo**.

(8) Maglista ng tatlong paraan upang maiwasan ang mga nakakaabala bilang isang tagapagturo.

- Huwag hayaan ang masasamang nakaugalian sa pananalita upang makaabala sa atensiyon ng iyong mga mag-aaral.
- Huwag ipapahiya ang iyong mga mag-aaral.
- Huwag matakot na aminin ang iyong hindi nalalaman.

Aralin 8

Mga Relasyong Pantao

(1) Ang mga relasyong pantao ay ang sining ng **pagtatrabaho kasama ng ibang tao upang matupad ang isang gawain.**

(2) Ilista ang tatlo sa mga pagkakamali ni Rehoboam sa relasyong pantao.

- Hindi niya pinansin ang mabuting payo ng matatalinong lalaki.
- Hindi niya pinansin ang pakiramdam at emosyon ng ibang tao.
- Hindi niya pinansin ang epekto ng kanyang mga aksiyon sa ibang tao.

(3) Anong mahalagang leksiyon tungkol sa relasyong pantao ang itinuturo ni Pablo sa Roma 14?

Ang mga relasyon sa tao ay nangangailangang isuko ang personal na mga karapatan.

(4) Anong mahalagang aral tungkol sa relasyong pantao ang itinuro ni Pablo sa kanyang halimbawa ng paghikayat kay Timoteo na magpatuli?

Ang pagsang-ayon na isuko ang mga personal na kagustuhan.

(5) Anong mahalagang aral tungkol sa relasyon sa mga tao ang itinuro ni Pablo sa kanyang pagtatanggol kay Felix at sa kanyang mensahe sa Athenas?

Ang relasyon sa mga tao ay nangangailangang maki-identify sa mga tao.

(6) Maglista ng apat na praktikal na mungkahi para sa relasyong pantao na ibinigay sa araling ito.

Alinmang apat:

- Magsimula sa itaas.
- "Sumakay ka sa Wagon sa Direksiyong pinupuntahan Nito"/"Sumunod sa agos ng buhay."
- Isama mo ang lahat.
- Kilalanin mo ang ibang tao.
- Maghanda ng mga nakasulat na dokumento mula sa propesyonal.
- Kilalanin na ang mabuting relasyon ay kasing-importante ng mabubuting mga ideya.
- Maging handang matuto.
- Maging matapat.

(7) Maglista ng apat na pagkakamali sa relasyon sa mga tao na dapat iwasan.

Alinmang apat:

- Huwag mag-sentro sa sarili.
- Huwag mong tuparin ang iyong ministeryo kung isasakripisyo mo naman ang ministeryo ng iba.
- Huwag ninyong di-pansinin ang wastong panuntunan
- Huwag mong madaliin ang mga bagay.
- Huwag ikompromiso ang prinsipyo.

Aralin 9

Komunikasyon sa Magkakaibang Kultura sa Biblia

(1) Maglista ng dalawang halimbawa ng komunikasyon sa magkakaibang kultura mula sa Lumang Tipan.

Alinmang dalawa:

- Si Abraham at si Jose ay nakipg-usap sa Faraon ng Ehipto.
- Tinanggap ni Solomon ang mga panauhin mula sa iba't-ibang panig ng mundo.
- Si Daniel ay naging tagapayo sa tagapangunang taga-Babilonia at taga-Persia.
- Si Ester ay naging reyna ni Asuero.

(2) Paano naging mas mahalaga ang komunikasyong cross-cultural dahil sa pagsusugo ni Hesus sa Mateo 28?

Isinugo Niya ang kanyang mga tagasunod upang "gawing tagasunod ang lahat ng bansa."

(3) Maglista ng limang praktikal na pagsasa-alang-alang para sa komunikasyon sa magkakaibang kultura na natutuhan mula sa araling ito.

- Makinig bago magsalita.
- Maging maingat sa pggamit ng pagpapatawa.
- Magkuwento.
- Maging sensitibo sa kultura.
- Maging mapagmahal at magalang sa iba.

(4) Bakit mahirap ang pagpapatawa sa komunikasyon sa magkakaibang kultura?

Marami sa komunikasyon sa magkakaibang kultura ay nakadipende sa kultura.

(5) Ayon kay Hesus, ano ang nakatutulong sa lahat ng komunikasyon sa magkakaibang kultura?

- "Mahalin mo ang iyong kapwa tulad ng iyong sarili" o kaya'y
- "Sa lahat ng bagay, gawin mo sa iba ang gusto mong gawin nila sa iyo."

(6) Ayon kay Dr. Elmer, ano ang limang sangkap na kinakailangan para sa isang epektibong lingkod o komunikador?

- Pagkatuto
- Pag-unawa
- Pagiging bukas
- Pagtanggap
- Pagtitiwala

(7) Maglista ng tatlong praktikal na hakbang upang maging mas mabuting tagapakinig.

- Alisin ang mga nakakaabala.
- Mahalaga ang body language.
- Kumuha ng notes.

Aralin 10

Pangangarala na Binasbasan ng Espiritu

- (1) Para sa hinirang na pangangaral, dapt ihanda ng tagapangaral ang kanyang sarili sa pamamagitan ng **pribadong panalangin** at **personal na integridad**.
- (2) Sinabi ni Pablo kay Timoteo na dapat siyang makipaglaban para sa **pananampalataya**.
- (3) Ang Banal na Espiritu ay nagbibigay ng **kaliwanagan** sa kaisipan ng mangangaral at **kapangyarihan** sa mensahe ng mangangaral.
- (4) Ipaliwanag ang kaliwanagan.

Ang illumination ay ang pagbubukas ng Banal na Espirtu sa ating pag-unawa.

- (5) Ayon kay E.M. Bounds, ano ang presyo ng paghirang sa pangangaral?

“Panalangin, maraming maraming panalangin”